C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1r-623/2025 Judecătoria Soroca, sediul Florești
1-24047598-03-1r-08042025 Judecător: Alexandru Zadorojniuc

D E C I Z I E
În numele Legii

02 decembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președintele completului de judecată, judecător Ion Talpa
Judecători Ecaterina Arseni, Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, în lipsa participanților, recursul avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Botnaru Tudor declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 19 iunie 2025 în cauza penală privind condamnarea lui:

Botnaru Tudor *****, născut la ***** IDNP *****7, domiciliat în sat.*****, r-nul*****, studii medii incomplete, căsătorit, nu are persoane la întreținere, fără ocupație, supus serviciului militar, anterior nu a fost judecat, cetățean al Republicii Moldova,

- în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal,

Cauza a fost examinată în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: *24.12.2021-24.04.2024*;
În instanța de recurs: *21.05.2024 – 02.07.2024*.
În instanța de fond: *11.07.2024-19.06.2025*;
În instanța de recurs: *11.07.2025 – 02.12.2025*.

Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele recursului, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 19 iunie 2025, ***Botnaru Tudor*** s-a considerat condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu executarea pedepsei în penitenciar de timp deschis.

Punerea în executare a pedepsei aplicate lui Botnaru Tudor ***** urmând a fi realizată din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe, cu calcularea termenului executării pedepsei din momentul luării sub strajă.

S-a aplicat în privința lui Botnaru Tudor *****, măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea, urmând a fi menținută până la definitivarea sentinței.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, ***Botnaru Tudor*** la data de 05.11.2021, în jurul orei 13:00, deținând permis de conducere de categoria corespunzătoare, se deplasa la volanul automobilului de modelul „*****” cu n/î *****, pe traseul R14, la km 39+930 metri în rampă, în apropierea sat. Domulgeni, r-nul Florești, ignorând cerințele Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 (în continuare RCR), după cum urmează:

A încălcat prevederile pct. 3 a RCR, potrivit căruia, „participanții la trafic care circulă pe drumurile publice, inclusiv pietonii sunt obligați să se conformeze RCR mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalelor folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe cele care sunt provocate de circumstanțe iminente”.

A încălcat prevederile art. 22 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 „Privind siguranța traficului rutier”, care în alin. (4) stipulează că „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului rutier, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”.

Totodată, a încălcat prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) din RCR care prevede că persoana care conduce un vehicul trebuie: „...să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”, la fel, ignorând cerințele marcajului rutier 1.1.1 ce separă sensurile opuse de circulație, a început manevra de întoarcere prin viraj la stingă, fără a se asigura și a fost ciocnit lateral de motocicleta de model “*****” cu n/î ***** (Marea Britanie), care se deplasa regulamentar, la volanul căreia se afla cet. ***** ***** a.n. *****, locuitor al sat. *****, r-nul Florești,

care era echipat corespunzător. În rezultatul impactului, conducătorul motocicletei a decedat la fața locului.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Botnaru Tudor întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudenţă decesul unei persoane.*

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpatul a declarat personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Anterior, ***prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24 aprilie 2024***, Botnaru Tudor s-a recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, i s-a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei stabilită lui Botnaru Tudor, pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, dacă în perioada de probațiune condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a obligat Botnaru Tudor ca în perioada de probațiune să nu-şi schimbe domiciliul şi/sau reședința fără consimțământul organului de probațiune. Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate decedate ***** în latura prejudiciului moral se admite parțial.

S-a încasat de la Botnaru Tudor în beneficiul succesorului părții vătămate ***** suma de 300 000 (trei sute mii) lei, cu titlu de prejudiciul moral.

În rest, pretențiile privind încasarea prejudiciului material s-au admis în principiu, urmând ca în latura dată să se expună instanța în ordinea în ordine civilă.

S-a încasat de la Botnaru Tudor în beneficiul lui *****, cheltuielile judiciare ce constau din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei și cheltuielile de transport în mărime de 1 500 (una mie cinci sute) lei. În rest cerința privind încasarea cheltuielilor de transport se respinge ca neîntemeiat.

Mijlocul material de probă – permisul de conducere pe numele lui Botnaru Tudor *****, numărul de înregistrare 978700509 eliberat la 06.03.1997 urmând a fi remis în adresa IP „Agenția Servicii Publice”, în vederea anulării lui.

Corpurile delicte: - automobilul de model „*****” cu n/î *****, la definitivarea sentinței urmează a fi restituit proprietarului; - motocicleta de model

„*****” cu n/î *****, la definitivarea sentinței urmând a fi eliberat succesorului părții vătămate *****.

S-a încasat de la Botnaru Tudor în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei judiciare în mărime de 3 588 (trei mii cinci sute optzeci și opt) lei.

S-a aplicat în privința lui Botnaru Tudor măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara, urmând a fin menținut până la definitivarea sentinței.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2024, recursul avocatului Cașu Iulian în interesele succesorului părții vătămate ***** declarat împotriva sentinței judecătoriei Soroca sediul Florești din 24.04.2024 în cauza lui Botnaru Tudor *****, s-a admis, sentința în cauză s-a casat în parte în latura pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

Rejudecând cauza în corespundere cu prevederile art. art. 451; 436 Cod de procedură penală, prin sentința pronunțată la 19.06.2025, a stabilit lui Botnaru Tudor pedeapsă sub formă de închisoare pentru un termen de 3 ani, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva sentinței instanței de fond în termen a declarat recurs avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Botnaru Tudor, prin care a solicitat admiterea recursului cu dispunerea reexaminării în instanța de fond cu administrarea de probe noi, necesare pentru o bună și justă soluție.

În motivarea recursului s-a invocat că, sentința este una prea aspră şi nu au fost elucidate toate circumstanțele constatate pe cauza dată. Totodată examinarea cauzei penale în rejudecare, a fost cu încălcarea dreptului la apărare efectivă. Respectiv, inculpatul a fost îngrădit de a beneficia de un proces echitabil şi corect.

În aceeași ordine de idei, consideră că această sentință este emisă fără a fi efectuată o analiză a probele din dosar și condițiile de aplicabilitatea a prevederilor art. 90 Cod penal.

În privința aplicării pedepsei, apărarea consideră că urmează să fie aplicată o pedeapsă cu suspendarea executării pedepsei, din următoarele considerente:

Aplicabilitatea art. 90 Cod penal, pe cazul dat este întemeiată și temeinică de a fi aplicată instituția dată, deoarece inculpatul este la prima abatere de la legea penală. Este un cetățean care se caracterizează pozitiv la locul de trai și în societatea în care coabitează. La fel reieșind din acele caracteristici de la dosar este un exemplu demn de urmat pentru locuitorii din satul natal. Starea de sănătate a ultimului este gravă și de fapt în ultima perioadă de timp el practic se află numai în tratament medical, care este la domiciliu și periodic în staționar. Actele medicale care au fost anexate la materialele cauzei, confirmă cu certitudine cele indicate mai sus. La fel, vârsta ultimului care este de 75 de ani de zile, de fapt vorbește de la

sine.

Reieșind din vârsta medie de viață din țară care este la bărbați de 65 de ani, inculpatul este o persoană într-o vârstă înaintată şi condamnarea lui la un termen real de ispășire a pedepsei este practic o condamnarea pe viață.

Având în vedere gravitatea faptei care i se încriminează și condițiile de detenție la care poate fi supus eventual în Penitenciarele din RM, este și poate fi fatală pentru ultimul. La fel este de menționat că comportamentul ultimului pe toată perioada desfășurării urmăririi penale și examinarea în instanța de fond de două ori este ireproșabilă.

Totodată, inculpatul a dat dovadă de respect față de OUP și instanța de judecată. Ultimul se căiește în cele săvârșite și de fapt a manifestat acea compasiune în urma incidentului dat. El a manifestat voința de a contribui la înmormântare şi achitarea cheltuielilor suportate pe acest caz.

Recurentul a mai invocat faptul că, inculpatul este pensionar și de fapt locuiește singur. Atât copilul cât și nevasta sunt plecați la muncă peste hotarele țării, din pensia pe care o are el de fapt își are traiul, și singur își achită cheltuielile de trai și de spitalizările care sunt periodice. Alte bunuri sau conturi bancare nu deține și nu a înstrăinat nimic din careva presupuse bunuri care ar fi fost în proprietatea lui.

Astfel, având în vedere toate circumstanțele descrise mai sus, rezultă cu certitudine că vina în producerea acestui accident este din partea ambilor șoferi implicați în accident, motiv din care, consideră că aplicarea unei pedepse privative de liberate în exclusivitate este prea aspră.

Respectiv solicită aplicarea față de învinuit a pedepsei cu suspendarea executării pedepsei. În cazul în care instanța va aplica o pedeapsă exclusivă cu privarea de libertate, solicită de a se aplica privațiunea de liberate odată cu intrarea sentinței în vigoare și rămânerea definitivă.

Într-o altă ordine de idei, încălcarea dreptului la apărare a inculpatului a fost manifestată prin respingerea tuturor cererilor înaintate de apărare și învinuit. Nu putea judecătorul să analizeze şi să emită o hotărâre motivată neexaminând probele din dosar.

La fel a fost îngrădit Botnaru Tudor de a mai prezenta probe noi în poziția de apărare. Nu s-au dorit să fie elucidate acele circumstanțe ce țin de examinarea în prima instanța în procedură simplificată. Cum sa ajuns la această poziție și de ce ea a fost susținută. Cererea de reluare a examinării a fost respinsă. Cererea de renunțare la acest procedeu juridic a fost respins. Prin urmare, posibilitatea de a beneficia de un proces echitabil a fost grav încălcat.

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1), (2) Cod procedură penală recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs

fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

La data de 02 octombrie 2025, procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Nord, Gordilă Alexandru, a înaintat referință pe marginea cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs cu menținerea sentinței fără modificări, așa cum aceasta este una legală și întemeiată.

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Botnaru Tudor, cu casarea sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 19 iunie 2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 437 alin. (1) pct. 1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art. 364^1 alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art. 447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: *rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului*.

În acest sens, Colegiul notează că rațiunea şi finalitatea exercitării căii de atac rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța de grad inferior la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează are un rol preventiv şi unul reparator.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului şi care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate.

În fortificarea acestei soluții, Colegiul reține că prezenta cauză a fost reexaminată de către instanța de fond în rezultatul admiterii cererii de recurs, prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2024, în latura individualizării pedepsei penale.

În motivarea soluției de admitere a cererii de recurs, instanța de recurs a invocat: „*...argumentele invocate de către instanță corespund în totalitate circumstanțelor de fapt constatate, însă la stabilirea pedepsei, instanța neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului Botnaru Tudor prevederile art. 90 CP, motivând prin faptul că, ultimul la locul de trai se caracterizează pozitiv și-a recunoscut vinovăția, infracțiunea săvârșită face parte din categoria infracțiunilor grave. Afirmațiile date sunt declarative, neîntemeiate, absolut deloc argumentate, contrare circumstanțelor cazului din speță, contrare criteriilor de individualizare a pedepsei, fără un suport legal, motiv pentru care nu poate justifica aplicarea art. 90 CP.*”

Conducându-se de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de fond a reluat examinarea cauzei în latura individualizării pedepsei penale, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pentru un termen de 3 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Potrivit textului recursului înaintat, rezultă că avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Botnaru Tudor nu este de acord cu sentința contestată în latura pedepsei penale, considerând că în privința inculpatului urmează a fi stabilită o pedeapsă mai blândă, prin prima art. 90 Cod penal.

Reieșind din limitele recursului înaintat, Colegiul penal conchide că potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. **(2)** Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art. 75 alin. (1), (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de

persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia. **(2)** În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional şi se aplică atunci când gravitatea infracțiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Colegiul penal notează că, prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

La fel, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiunii atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Sub imperiul normelor enunțate se reține că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

Pedeapsa inechitabilă poate fi doar un mijloc de reprimare, cauzând noi suferințe, corespunzător, neatingând scopul de corectare și reeducare, ci de generare a mobilurilor negative.

Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și reeducare a infractorului, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

Astfel, la aplicarea pedepsei se ia în considerație, în mod prioritar, personalitatea infractorului, caracteristica deplină a personalității acestuia făcută în baza tuturor însușirilor fizice și psihice ale acestuia, particularități care s-au

manifestat nu numai prin fapta comisă, dar și în timpul vieții și activității infractorului în alte condiții.

La fel, instanța de recurs reține că un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului.

În acest sens Colegiul penal constată că, instanța de fond la individualizarea pedepsei inculpatului a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, însă instanța nu a dat deplină eficiență criteriilor de individualizare a modalității de executare a pedepsei prevăzute la art. 90 Cod penal.

În fortificarea acestei poziții, instanța de recurs notează că după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii pedepsei cu închisoarea, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, poate ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art.90 Cod penal privind aplicabilitatea normei date constă în concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia.

În formarea acestei convingeri instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

La fel, Colegiul ține cont și de jurisprudența CEDO, potrivit căreia: „...soluția cea mai potrivită pentru problema supra-aglomerării ar fi reducerea

numărului de deținuți prin utilizarea mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate și minimizarea recurgerii la detenția preventivă" *(cauza Varga şi alţii vs Ungaria, cererile nr. 1409/12, 45135/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13 şi 64586/13 din 10.03.2015),* precum și de Recomandările Comitetului de Miniștri ONU nr. R (99) 22 și Rec (2006) 13, care invită statele să încurajeze procurorii și judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele la detenție.

În Rezoluția Consiliului Europei nr. 65/1 şi în Recomandarea Consiliului Europei nr. (99)/22 s-a invocat „principiul proporţionalităţii", textele evocate consacrând ideea potrivit căreia sancțiunea cu închisoarea constituie ultimul resort din punct de vedere al corecției penale.

Totodată, Consiliul Europei impune stabilirea „unui set corespunzător de sancţiuni şi măsuri comunitare, posibil gradate în funcţie de severitate; procurorii şi judecătorii trebuie determinaţi să le folosească cât mai mult posibil".

Astfel, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Or, conform Regulii nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate *(adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri),* natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delicvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală.

În acest context Colegiul penal, contrar celor stabilite de prima instanță, reține că inculpatul și-a recunoscut integral vina, anterior nu a fost în conflict cu legea penală, vârsta înaintată a inculpatului, acesta fiind născut la ***** adică la data examinării recursului, acesta a împlinit vârsta de 75 de ani.

Mai mult ca atât, din înscrisurile prezentate de către apărare, se desprinde clar starea de sănătate a inculpatului, care poate fi apreciată ca fiind una precară, or potrivit trimiterii-extras eliberată pe numele inculpatului din data de 25.06.2025, acesta a fost diagnosticat cu mai multe maladii, precum: atrofia cerebrală circumscrisă, tulburări cognitive ușoare, ateriosclerozăcerebrală, hipertensiunea esențială și diabetul zaharat neinsulino-dependent fără complicații.

Totodată, potrivit certificatului nr. 384 din 25.06.2025, eliberat de către primăria satului*****, Botnaru Tudor se încadrează în serviciul de asistență socială și depinde în mod semnificativ de sprijinul unui lucrător social, atât pentru desfășurarea unor activități de bază ale vieții zilnice cât și pentru accesarea serviciilor sociale și administrative necesare, fapt confirmat prin concluzia CMC nr. 167.

Drept urmare Colegiul penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei, a personalității inculpatului Botnaru Tudor, urmărind în

acest sens comportamentul acestuia în viața socială, precum și luând în considerare politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri ai Consiliului Europei, potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul, instanța de recurs apreciază că nu este rațional ca Botnaru Tudor să execute real pedeapsa sub formă de închisoare stabilită prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 19 iunie 2025, considerând că inculpatul merită o șansă de a demonstra că corectarea sa este posibilă cu aplicarea unei pedepse cu închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Colegiul penal apreciază că o astfel de soluție va oferi o mai bună protecție intereselor societății şi va evita consecințele negative ale izolării de societate a vinovatului şi a plasării acestuia în mediul penitenciar.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază că în prezenta cauză personalitatea inculpatului prezintă garanțiile unei conduite ce permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență și de a acorda acestuia posibilitatea de a păși pe calea corectării şi reeducării și de a trage concluziile necesare și de a demonstra că infracțiunea comisă este un incident în viața sa. Or, corectarea inculpatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârşite şi reîntoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societății. El trebuie convins că respectarea legii penale este o necesitate şi că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea şi executarea altor pedepse.

Tot în acest sens Colegiul penal notează că, pe durata perioadei de probațiune inculpatul va fi obligat permanent să-și adapteze comportamentul la obligațiile impuse de către instanță, reeducarea inculpatului va fi mai efectivă, iar scopul prevenției speciale și inclusiv al celei generale va fi atins în condițiile suspendării condiționate a executării pedepsei.

Astfel, în cazul în care inculpatul Botnaru Tudor va săvârși în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se va soluționa de către instanța de judecată.

În acest sens, Colegiul judiciar menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca *„prețul”* pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității şi cel al echității lor.

Cât privește cererea avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Botnaru Tudor, înaintată la data de 17 octombrie 2025, privind dispunerea efectuării unei expertize medico-legale a inculpatului Botnaru Tudor, Colegiul penal o apreciază ca fiind una inoportună și nerelevantă cazului având în vedere soluția adoptată.

Prin urmare, instanța de recurs, ghidându-se de principiul echității pedepsei penale, conchide irațională executarea de către Botnaru Tudor a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani stabilite prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 19 iunie 2025 şi în temeiul art. 90 Cod penal va dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 (trei) ani, în perioada respectivă ultimul urmând să dea dovadă de o responsabilitate civică şi socială la nivel maxim, iar prin comportament ireproșabil şi utilitate publică să demonstreze lipsa necesității de a pune în executare pedeapsa cu închisoarea.

La caz, instanța de recurs menționează că în speță, sunt respectate prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației inculpatului, întrucât adoptarea unei soluții favorabile inculpatului, nu agravează situația acestuia. Or, potrivit practicii constante al Curții Supreme de Justiție, agravarea situației condamnării se referă la cazuri precum schimbarea soluției de la achitare la condamnare, încadrarea juridică a faptei la o infracțiune mai gravă, înlocuirea pedepsei pe una mai gravă, creșterea cuantumului pedepsei sau adăugarea pedepsei complementare, aplicarea unor măsuri de siguranță care nu au fost inițial dispuse, reținerea în recurs a stării de recidivă sau schimbarea încadrării dintr-o infracțiune continuată în concurs de infracțiuni *(a se vedea în sensul dat pct. 34 din decizia CSJ emisă pe dosarul nr. 4-1re-62/2023).*

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal conchide că recursul avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Botnaru Tudor urmează a fi admis, cu casarea sentinței în cauză și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul descris supra.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav în interesele inculpatului Botnaru Tudor declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 19 iunie 2025, prin care Botnaru Tudor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, se admite, cu casarea respectivei sentințe și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În privința lui Botnaru Tudor, condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 03 (trei) ani, se aplică prevederile

art. 90 alin. (1) Cod penal și se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, pe o perioadă de probațiune de 03 (trei) ani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: Judecător: Judecător: